

EQM-S

— MODUŁ · OBSZAR: KONIE

Transport *koni*

Moduł systemu EQM-S w obszarze: Konie. Stosowany łącznie ze
Standardem Głównym EQM-S 000.

Spis treści

Przedmowa

Wprowadzenie

Konwencje

1. Zakres

2. Powołania normatywne

3. Terminy i definicje

4. Wymagania

Załącznik A (normatywny) — Matryca dowodowa

Bibliografia

Przedmowa

Niniejszy moduł został opracowany przez Komitet Techniczny EQM/KT 008 „Transport koni” w ramach systemu Equestrian Quality Management System (EQM-S). Jego celem jest ujednolicenie wymagań dotyczących bezpiecznego i humanitarnego transportu koni przez ośrodki jeździeckie. Moduł stanowi część systemu EQM-S i jest stosowany łącznie ze Standardem Głównym EQM-S 000.

Wprowadzenie

Transport koni wiąże się z wieloma wyzwaniami i potencjalnymi zagrożeniami zarówno dla zwierząt, jak i dla osób zaangażowanych w ten proces. Nieodpowiednio zaplanowany lub przeprowadzony transport prowadzi do strat zdrowotnych, urazów oraz naruszenia obowiązujących przepisów prawa. Niniejszy moduł określa wymagania dotyczące planowania, realizacji i dokumentowania transportu koni drogą lądową, tak aby ośrodek mógł wykazać zgodność z Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1/2005 w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu oraz spełnienie standardów dobrostanu wymaganych w ramach systemu EQM-S.

Konwencje

W niniejszym module stosuje się następujące czasowniki normatywne:

- **musi, należy** — wymaganie obowiązkowe (odpowiednik „shall”). Niespełnienie stanowi niezgodność.
- **zaleca się** — zalecenie (odpowiednik „should”). Niespełnienie nie stanowi niezgodności; może być przedmiotem uwagi w raporcie.
- **może** — możliwość lub opcja (odpowiednik „may”).

1. Zakres

1.1. Niniejszy moduł określa wymagania dotyczące:

a) kwalifikacji przewoźnika i konwojenta oraz posiadanych przez nich dokumentów uprawniających do transportu koni; b) wymagań technicznych dla pojazdów i przyczep przeznaczonych do przewozu koni, w tym przestrzeni, wentylacji, temperatury i wyposażenia; c) przygotowania koni i dokumentacji przed transportem; d) opieki nad końmi podczas transportu, w tym monitorowania, pojenia i karmienia; e) postępowania podczas postojów i po zakończeniu transportu; f) postępowania w sytuacjach awaryjnych; g) rejestrowania i przechowywania dokumentacji transportowej.

1.2. Moduł ma zastosowanie do wszystkich transportów koni organizowanych lub zleczanych przez ośrodki jeździeckie, niezależnie od odległości i celu przewozu (zawody, obrót handlowy, opieka weterynaryjna, zmiana stajni).

1.3. Moduł stosuje się łącznie z EQM-S 002 (Dobrostan koni) i EQM-S 009 (Opieka weterynaryjna). Wymagania dotyczące kwalifikacji personelu określa EQM-S 004.

2. Powołania normatywne

Z niniejszym modulem stosuje się następujące dokumenty (zastosowanie najnowszych wydań):

- EQM-S 000 — Standard Główny. System zarządzania jakością ośrodka jeździeckiego
- EQM-S 001 — Bezpieczeństwo jeźdźca
- EQM-S 002 — Dobrostan koni
- EQM-S 003 — Infrastruktura i wyposażenie
- EQM-S 004 — Szkolenia i kwalifikacje personelu
- EQM-S 005 — Organizacja zajęć
- EQM-S 006 — Zarządzanie ryzykiem
- EQM-S 007 — Utrzymanie sprzętu
- EQM-S 009 — Opieka weterynaryjna
- EQM-S 010 — Informowanie i edukacja klientów
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97
- ISO 9001:2015 — Systemy zarządzania jakością — Wymagania
- FEI Code of Conduct for the Welfare of the Horse

3. Terminy i definicje

Na potrzeby niniejszego modułu stosuje się terminy i definicje zawarte w EQM-S 000 oraz poniższe.

3.1 transport koni — przewóz koni z jednego miejsca do drugiego przy użyciu przyczepy lub pojazdu specjalnie przystosowanego do tego celu, realizowany drogą lądową.

3.2 przewoźnik — podmiot prowadzący transport koni w celach zarobkowych, zobowiązany do posiadania zezwolenia, o którym mowa w art. 10 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005.

3.3 konwojent — osoba towarzysząca koniom podczas transportu i odpowiedzialna za ich dobrostan, zobowiązana do posiadania zaświadczenia o odbyciu szkolenia, o którym mowa w art. 17 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005.

3.4 dziennik podróży — dokument wymagany Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1/2005 dla transportów przekraczających 8 godzin, zawierający dane o trasie, postojach, stanie zwierząt i dokumentach.

3.5 punkt kontrolny — zatwierdzony postój podczas długiego transportu, w którym konie są karmione, pojone i odpoczywają.

4. Wymagania

4.1 Kwalifikacje przewoźnika i konwojenta

4.1.1 Uprawnienia przewoźnika. Ośrodek zlecający transport koni musi weryfikować, czy przewoźnik posiada ważne zezwolenie na transport zwierząt, o którym mowa w art. 10 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005. Zlecenie transportu podmiotowi nieposiadającemu wymaganego zezwolenia jest niedopuszczalne.

4.1.2 Zaświadczenie konwojenta. Konwojent towarzyszący koniom podczas transportu musi posiadać ważne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla konwojentów, o którym mowa w art. 17 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005. Ośrodek musi przechowywać kopię tego zaświadczenia lub potwierdzenie jego weryfikacji.

4.1.3 Prawo jazdy. Kierowca pojazdu z przyczepą musi posiadać prawo jazdy kategorii odpowiedniej dla prowadzonego zestawu, co najmniej B+E dla pojazdów z przyczepami o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 750 kg.

4.2 Dokumenty transportowe

4.2.1 Paszport konia. Każdy koń przewożony przez ośrodek musi posiadać paszport konia zgodny z obowiązującymi przepisami. Ośrodek musi zapewnić, że paszport towarzyszy koniowi podczas całego transportu.

4.2.2 Świadectwo zdrowia i dokumenty dla transportu powyżej 65 km. W przypadku transportu na odległość powyżej 65 km ośrodek musi zapewnić kompletność dokumentacji wymaganej Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1/2005, w tym świadectwo zatwierdzenia środka transportu drogowego.

4.2.3 Dziennik podróży. Dla każdego transportu przekraczającego 8 godzin ośrodek musi prowadzić dziennik podróży zgodny z Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1/2005. Dziennik musi być dostępny do wglądu podczas transportu i przechowywany przez okres co najmniej 3 lat.

4.2.4 Transport międzynarodowy. W przypadku transportu do krajów poza Unię Europejską ośrodek musi uzyskać świadectwo zdrowia zwierzęcia wystawione przez upoważnionego lekarza weterynarii oraz dopełnić obowiązku zgłoszenia w systemie TRACES lub innym systemie wymaganym przez przepisy kraju docelowego i krajów tranzytowych.

4.3 Wymagania techniczne pojazdu

4.3.1 Przestrzeń dla koni. Pojazd lub przyczepa musi zapewniać każdemu koniowi przestrzeń spełniającą następujące minimalne wymiary:

- a) wysokość wnętrza: co najmniej 75 cm powyżej najwyższego punktu kłębu przewożonego konia;
- b) szerokość stanowiska: co najmniej 0,7-krotność wysokości konia w kłębie; c) długość stanowiska: co najmniej 1,5-krotność wysokości konia w kłębie.

4.3.2 Podłoga i rampa. Podłoga pojazdu i rampa załadunkowa muszą być antypoślizgowe i łatwe do czyszczenia i dezynfekcji. Nachylenie rampy nie może przekraczać 20°. Stan antypoślizgowości podłogi i rampy należy sprawdzać przed każdym transportem.

4.3.3 Wentylacja i temperatura. Pojazd musi być wyposażony w system wentylacji zapewniający stały dopływ świeżego powietrza bez bezpośrednich przeciągów skierowanych na konie. Temperatura wewnątrz pojazdu musi być utrzymywana w zakresie 5-25°C. Pojazd używany do transportów przekraczających 8 godzin musi być wyposażony w system monitorowania temperatury.

4.3.4 Oświetlenie i zabezpieczenia. Pojazd musi posiadać oświetlenie wewnętrzne umożliwiające obserwację koni podczas transportu. Zabezpieczenia ścianek bocznych muszą uniemożliwiać uraz konia, a przegrody muszą stabilizować konie w trakcie jazdy.

4.4 Przygotowanie do transportu

4.4.1 Ocena stanu zdrowia przed transportem. Przed każdym transportem ośrodek musi przeprowadzić ocenę stanu zdrowia i kondycji konia. Koń wykazujący objawy choroby, kulawizny lub nieodpowiedniego stanu zdrowia nie może być załadowany; decyzję podejmuje lekarz weterynarii lub upoważniona osoba z kwalifikacjami potwierdzonymi w myśl EQM-S 009.

4.4.2 Karmienie i pojenie przed transportem. W ciągu 2-4 godzin przed załadunkiem koń musi mieć dostęp do paszy objętościowej (siana) i świeżej wody. Karmienie paszą treściwą na krótko przed transportem zaleca się ograniczyć.

4.4.3 Lista kontrolna przed wyjazdem. Ośrodek musi stosować listę kontrolną obejmującą co najmniej: sprawdzenie dokumentów, ocenę stanu konia, przegląd pojazdu i rampy, dostępność wody i siana na trasę. Lista kontrolna musi być wypełniana i podpisywana przez konwojenta przed każdym wyjazdem.

4.5 Opieka podczas transportu

4.5.1 Monitorowanie. Konwojent musi monitorować stan koni co najmniej co 4 godziny podczas transportu. Monitorowanie obejmuje kontrolę oznak stresu, odwodnienia, urazów, temperatury ciała i zachowania zwierząt. Wyniki obserwacji muszą być odnotowywane w dzienniku podróży lub w protokole monitorowania.

4.5.2 Pojenie i karmienie podczas transportu. Konie muszą mieć dostęp do wody co najmniej co 4 godziny. Podczas postoju koniom należy podać paszę objętościową (siano) z poziomu podłogi lub z siatek zamontowanych na wysokości klatki piersiowej konia, aby zachować naturalną pozycję jedzenia.

4.5.3 Czas transportu. Łączny czas transportu nie może przekraczać 24 godzin. W przypadku transportu przekraczającego 8 godzin ośrodek musi zaplanować postoje w zatwierdzonych punktach kontrolnych, w których konie mogą odpocząć przez co najmniej 1 godzinę. Przerwy między kolejnymi etapami jazdy nie mogą być dłuższe niż 4-5 godzin.

4.6 Plan postępowania w sytuacjach awaryjnych

4.6.1 Wymagany plan awaryjny. Ośrodek musi opracować i wdrożyć plan postępowania w sytuacjach awaryjnych podczas transportu. Plan musi obejmować co najmniej:

a) procedurę postępowania w przypadku awarii pojazdu lub wypadku drogowego; b) procedurę udzielenia pierwszej pomocy koniowi i powiadomienia lekarza weterynarii; c) procedurę kontaktu z właścicielem konia i właściwymi organami weterynaryjnymi; d) wykaz numerów alarmowych (weterynarz dyżurny, pomoc drogowa, właściciel konia).

4.6.2 Dostępność planu. Plan awaryjny musi towarzyszyć koniom podczas każdego transportu i być znany konwojentowi.

4.7 Postępowanie po zakończeniu transportu

4.7.1 Kontrola po rozładunku. Konwojent lub osoba odpowiedzialna w ośrodku musi przeprowadzić kontrolę stanu koni bezpośrednio po rozładunku. Stan ogólny, ewentualne urazy i zachowanie konia należy odnotować w dokumentacji.

4.7.2 Okres aklimatyzacji. Po zakończeniu transportu koń musi mieć zapewniony dostęp do wody i paszy objętościowej oraz odpowiednio długi czas odpoczynku przed ponownym wysiłkiem fizycznym lub zawodami. Decyzję o wznowieniu pracy konia po długim transporcie (powyżej 8 godzin) podejmuje lekarz weterynarii lub upoważniona osoba z kwalifikacjami określonymi w EQM-S 009.

4.8 Dokumentacja i doskonalenie

4.8.1 Przechowywanie dokumentów. Ośrodek musi przechowywać dokumentację każdego transportu, w tym listy kontrolne, dzienniki podróży, kopie dokumentów koni i konwojentów, przez co najmniej 3 lata.

4.8.2 Analiza incydentów. Każdy incydent podczas transportu (uraz konia, choroba, awaria, wypadek) musi być analizowany jako niezgodność lub zdarzenie potencjalnie niebezpieczne zgodnie z EQM-S 000 (rozdział 10) i EQM-S 006. Wnioski z analizy należy wdrażać jako działania korygujące lub doskonalące.

Załącznik A (normatywny) – Matryca dowodowa

Klauzula	Miejsce oceny	Wymagany dowód / zapis	Kryterium decyzji
4.1.1-4.1.2 Kwalifikacje przewoźnika i konwojenta	Dokumentacja ośrodka	Kopia zezwolenia przewoźnika; kopia zaświadczenia konwojenta	Zezwolenie i zaświadczenie ważne, aktualne, zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 1/2005
4.2.1-4.2.3 Dokumenty transportowe	Dokumentacja, wywiad z konwojentem	Paszport konia, dziennik podróży (dla transportów > 8 h), rejestr przechowywania	Dokumenty kompletne; dziennik prowadzony i przechowywany ≥ 3 lata
4.3.1-4.3.4 Wymagania techniczne pojazdu	Przegląd pojazdu lub przyczepy	Protokół przeglądu pojazdu, lista kontrolna przed wyjazdem	Wymiary, antypoślizgowość, wentylacja, monitorowanie temperatury — zgodne z wymaganiami
4.4.3 Lista kontrolna przed wyjazdem	Dokumentacja	Wypełnione i podpisane listy kontrolne	Lista kontrolna prowadzona dla każdego transportu, podpisana przez konwojenta
4.5.1 Monitorowanie podczas transportu	Dokumentacja, wywiad z konwojentem	Protokoły monitorowania lub dziennik podróży z wpisami co ≤ 4 h	Obserwacje odnotowane co najmniej co 4 godziny
4.5.3 Czas transportu i postoje	Dokumentacja, dziennik podróży	Dziennik podróży, dokumentacja postojów	Łączny czas ≤ 24 h; przerwy co ≤ 4-5 h; postój ≥ 1 h przy transporcie > 8 h
4.6 Plan awaryjny	Dokumentacja, wywiad z konwojentem	Plan postępowania w sytuacjach awaryjnych	Plan opracowany, dostępny podczas transportu, znany konwojentowi
4.8.1-4.8.2 Dokumentacja i doskonalenie	Dokumentacja	Archiwum dokumentów transportowych; rejestr incydentów i działań korygujących	Dokumenty przechowywane ≥ 3 lata; incydenty analizowane i zamknięte działaniami korygującymi

Bibliografia

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. — pełny tekst: Dz.U. UE L 3 z 5.1.2005
- FEI — Code of Conduct for the Welfare of the Horse (wydanie aktualne)
- World Organisation for Animal Health (WOAH) — Terrestrial Animal Health Code, rozdział dotyczący transportu zwierząt
- European Horse Network — Best practices for equestrian facilities